168

DZIENNIK RADIOWY

z dnia 4.IX.1942 r.

Front Wschodni

Londyn,3.IX. Pod Stalingradem musiały się wojska sowieckie znów cofnąć. Na południowy-zachód Niemcy wprowadzają do boju nowe rezerwy.Trwają bardzo ciężkie walki.Na północny-zachód artyleria sowiecka utrudnia uderzenia Niemców.W łuku Donu koło Kleckaja Tymoszenko prowadzi przeciwuderzenie odciążające.Niemcy rzucili tu na pomoc Włochom 2 nowe dywizje.Na jednym tylko odcinku straty ich wynoszą 50 czołgów.W kierunku na Noworosyjsk zdołali się Niemcy nieco posunąć.W kierunku na Grożny wojska wstrzymują napór Niemców w rejonie Mozdoku.Na froncie środkowym odparto kontrataki niemieckie.W rejonie Moskwy odzyskano jedną miejscowość.Pod Leningradem stracili Niemcy 21 samolotów.Kommunikat sowiecki nie wspomina o Rżewie.Niemcy donoszą o ciężkich walkach.

Berno,3.IX. Sytuacja Rosjan pod Stalingradem pogorszyła się w ciągu ostatnich 24 godz.Kommunikat sowiecki donosi o ciężkich walkach i o wtargnięciu do pozycji sowieckich.Kontrofenzywa sowiecka w rejonie Kleckaja nie może poważnie zagrozić lewemu skrzydłu armii Bocka.Zagrożony jest Noworosyjsk,na który naciera silna armia od północnego-zachodu,a lotnictwo wciąż bombarduje z powietrza.Reuter donosi,że na południowy-zachód od Stalingradu toczy się jedna z najcięższych bitew. Po 2-godzinnym obstrzale artyleryjskim rzucili tu Niemcy do ataku 200 czołgów i liczne dywizje piechoty.Drogi dojazdowe są bez przerwy bombardowane przez lotnictwo.Na niektórych odcinkach Rosjanie wycofali się na nowe pozycje.

Ankara,3.IX. United Press donosi,że w ciągu 48 godz.Rosjanie trzy razy wycofywali się na nowe pozycje pod Stalingradem.Wiadomości ze źródeł sowieckich donoszą,że bitwa o Stalingrad weszła w nową krytyczną fazę.

Front Zachodni

Londyn3.IX. Ubiegłej nocy silny zespół RAF zaatakował górną Nadrenię. Głównym celem był Karlsruhe.Jest to ważny ośrodek przemysłu metalowego i węzeł komunikacyjny.Wzniecono olbrzymie pożary,słupy dymu unosiły się na 3.000 m.W czasie walk powietrznych strącono 2 myśliwce niemieckie.8 aparatów brytyjskich nie powróciło.W nocy z wtorku na środę samoloty brytyjskie bombardowały zagłębie Saary,a lotnictwo sowieckie dworce i tory kolejowe w Warszawie.Miasto nie było dostatecznie zaciemnione,a obrona niemiecka była ponownie zaskoczona.Nalot na Karlsruhe należy do jednego z najbardziej udanych.8 samolotów strąconych stanowi bardzo mały odsetek biorących udział w nalocie.Nocy ubiegłej myśliwce brytyjskie dokonały lotu patrolowego nad północną Francją.Wszystkie aparaty powróciły.Około 6 aparatów niemieckich naleciało ubiegłej nocy na Anglię.2 z nich strącono.Szkody wyrządzone są nieznaczne.

Front Morza Śródziemnego

Londyn,3.IX. W Egipcie po odparciu pierwszego uderzenia Romela zapanował spokój.Obie strony przygotowują się do większych działań w przyszłości. Artyleria ostrzeliwała pozycje nieprzyjaciela bez przerwy,lotnictwo bombardowało energicznie kolumny samochodowe Osi.Zniszczono dużą ilość pojazdów.Wczoraj odbyto rekordową ilość lotów bombowych z pozytywnym wynikiem.Bombardowano rejon El Daba,a w nocy Tobruk.1 okręt Osi został celnie trafiony torpedą.Wczoraj zestrzelono 15 aparatów Osi.Lotnictwo amerykańskie zaatakowało konwój Osi. Dowódca 8-mej armii gen.Montgomery oświadczył wczoraj wieczorem,że na żadnym odcinku nieprzyjaciel nie przeniknął do linii obronnych brytyjskich.Straty nieprzyjaciela w czołgach są większe niż straty brytyjskie.

Front Dalekiego Wschodu

Londyn,3.IX. W Chinach wojska Czangkaiszeka zajęły miasto Lipau o 50 od Kantonu.O Kingwa trwają ciężkie walki.Lotnictwo sprzymierzonych bombardowało Laihi na N.Gwinei.Dokonano 4 ataków lotniczych na pozycje japońskie w rejonie Kokoda.W Zatoce Milne trwa akcja oczyszczająca.

Sytuacja wojenna

Londyn, 3.IX. Dziś w trzecią rocznicę przystąpienia W.Brytanii do wojny podano pewne dane sprawozdawcze za okres trzyletni działań wojennych: W.Brytania jest obecnie wielkim obozem warownym i bazą anglo-amerykańską dla przyszłych działań ofenzywnych na Zachodzie. W.Brytania i Stany Zjednoczone czynią od 9ciu miesięcy przygotowania do stworzenia drugiego frontu. We wszystkich dotychczasowych kapaniach brało udział ponad 70 % żołnierzy rekrutujących się z wysp brytyjskich. Marynarka brytyjska i lotnictwo zatopiły, skonfiskowały lub uszkodziły 6 milionów ton okrętów Osi. Marynarka wojenna konwojowała 100 tys. okrętów handlowych, z czego straty wynoszą niecałe 1/2 %. 600 okrętów wojennych znajduje się zawsze na morzu. Marynarka brytyjska zapewniła dowóz materiału wojennego na Bliski Wschód i do Rosji. Lotnictwo po odparciu ataku na Anglię prowadzi bez przerwy akcję ofenzywną. Lotnictwo brytyjskie zestrzeliło 9.830 samolotów Osi. Straty brytyjskie wynoszą 6.200. Trzy razy w maju i w czerwcu b.r. dokonano bombardowania zespołami ponad tysiąc samolotów. W czerwcu i lipcu b.r. zrzucono na Niemcy ponad 13 milionów kg. bomb. Najcięższe bomby są obecnie 8 razy cięższe od zrzucanych w styczniu i marcu 1940 roku. Półtora do dwu milionów Niemców trzymanych jest stale w pogotowiu na skutek ataków lotniczych. Wszystkie czołgi i samoloty przyrzeczone Rosji zostały dostarczone. Do czerwca 1942 ilość dostarczonych czołgów wynosiła 2 tys. sztuk. Na 43 miliony ludności 22 miliony mężczyzn i kobiet pracuje bądź w formacjach wojskowych bądź też w innej formie na rzecz wojny. Na trzech mężczyzn dwu nosi mundur. Anglia jest jedynym krajem, który zarządził pobór kobiet do służby wojskowej. Anglia poczyniła duży krok naprzód w kierunku samowystarczalności na rynku żywnościowym. Przed wojną produkcja rolna zaspakajała 40 % zapotrzebowania, obecnie zaś 60 %. Dochody z podatków zwiększyły się trzykrotnie: przed wojną wynosiły one niespełna 1/4, obecnie połowę dochodu społecznego. Anglia jest krajem najbardziej zmotoryzowanego rolnictwa w Europie. Posiada ona 100 tys. traktorów. Na skutek ataków lotniczych zginęło dotychczas w Anglii 45 tys. osób i 52 tys. jest rannych.

Berno, 3.IX. W dniu dzisiejszym wygłosili mowy: prez. Roosevelt, gen. Wavell, lord admiralicji Alexander, min. Sinclair, min. Morrison, wicepremier Attlee i premier Australii Curtin. Roosevelt przemawiał w Waszyngtonie na międzynarodowym Kongresie studentów 29 sprzymierzonych narodów. Sprawa młodzieży mieści w sprawie sprzymierzonych. Młodzież zrealizuje ideały lepszego świata. Młodzież amerykańska będzie walczyć aż do pokonania dyktatury. Młodzież USA. jest świadoma tego o co prowadzi wojnę: o ogniska domowe, o wolność wyznania, o wolność społeczną i poltyczną. Narody ujarzmione trwają w oporze przeciw najeźdźcy. Ideały narodowe są żywe. Sprzymierzeni materialnie i moralnie są zdolni do stworzenia nowego porządku świata i ten jedynie cel usprawiedliwia ogrom ofiar ponoszonych w tej wojnie. - W Kongresie młodzieży, na którym przemawiał Roosevelt, wzięło udział 300 studentów różnych ras i narodowości. Są Polacy, Czesi, Anglicy i inni, którzy walczą przeciw hitleryzmowi i faszyzmowi. Jest także studentka rosyjska 26-letnia mistrzyni w strzelaniu, odznaczona orderem Lenina. - Gen. Wavell przemawiał do narodu hinduskiego. Sprzymierzeni mogą sprostać swemu zadaniu. Konferencje w Kairze i Moskwie uwidoczniły zdecydowanie, odwagę i wzajemne zaufanie sprzymierzonych. - Lord admiralicji Alexander mówił o zmniejszeniu się strat sprzymierzonych na morzach, o zniszczeniu licznych łodzi podwodnych Osi, które zmuszone są stale zmieniać swą taktykę. Mówił także o wielkich jednostkach marynarki niemieckiej uszkodzonych w portach, oraz o znacznej produkcji nowego tonnażu handlowego i mniejszych jednostek wojennych.

Londyn, 3.IX. Min. Sinclair mówił o brytyjskich nalotach masowych, które dezorganizują coraz bardziej ośrodki transportu niemieckiego i przemysł wojenny. Lotnictwo dezorganizuje koleje i stacje elektryczne we Francji, Belgii i Holandii. Wszędzie od Polski po Pireneje i od Cap Nord aż po Ateny budzą się ujarzmione ludy. Zagadnienie transportu jest punktem bardzo wrażliwym dla Niemiec. Sinclair zwraca się z apelem do ludności krajów okupowanych o dezorganizowanie sieci komunikacyjnej. Ludność sama może w mniejszej skali dokonać tego co na Zachodzie uskutecznia RAF. - Min. Morrison: dzień wyzwolenia nadejdzie. Sprawiedliwość dziejowa ukarze winnych za zbrodnie na bezbronnych, kobietach i dzieciach.

Premier Attlee mówił: sprzymierzeni są w oczekiwaniu zwycięstwa i są le uzbrojeni do spotkania się z nieprzyjacielem w powietrzu, na morzu i lądzie. Jak długo potrwa wojna, nikt powiedzieć nie zdoła. Ale zwycięstwo sprzymierzonych jest pewne.

Willkie oświadczył w Kairze, że uda się w specjalnej misji od prez. Roosevelta do Stalina i Czangkaiszeka.

New York, 3.IX. Prasa amerykańska dopatruje się w ostatniej odezwie Hitlera symptomów trudności, z jakimi spotykają się Niemcy. Czasy zainteresowania się jego planami minęły. Ton i tendencja są już zupełnie inne, niż dwa lata temu, a nawet przed rokiem. Nie zapowiada już nowych zwycięstw, ale żąda od narodu ofiar.

Ankara, 3.IX. Z okazji trzeciej rocznicy przystąpienia Anglii do wojny prasa londyńska wyraża wiarę w zwycięstwo, choć droga będzie długa i ciężka. Prasa podnosi współpracę sprzymierzonych w organizowaniu i prowadzeniu wojny i zaznacza, że samo niszczenie przemysłu przeciwnika nie doprowadzi do celu.

Dymisja min. spraw zagr. Togo stała się wydarzeniem politycznym. Wiele komentarzy przewidywało zmianę stosunku Japonii do Rosji i ewentualny atak na Związek Sowiecki. Już od miesiąca krążą na ten temat pogłoski. Agencja Domei podkreśla charakter prywatny tej dymisji, ale wiadomości z Tokio donoszą, że była poprzedzona kilkoma posiedzeniami gabinetu. Dziennik japoński "Szimbun" podkreśla, że nie będzie zmiany w polityce zagranicznej Japonii. Duże zainteresowanie obudziło też oświadczenie, że przyszły min. spraw zagr. będzie kierował sprawami Wielkiej Azji. Tokio podkreśla, że chodzi o eksploatację bogactw naturalnych zajętych terytoriów.

Berno, 3.IX. Dymisja Togo, po której nastąpiła również dymisja jego najbliższych współpracowników, wywołała różne ~~interpr~~ próby interpretacji. Dopatrywano się w tym zmiany polityki w stosunku do Rosji. Premier Tojo, obejmując prowizorycznie tekę ministra spraw zagr. oświadczył, że polityka zagraniczna Japonii nie ulegnie zmianie. Prasa japońska podnosi, że Japonia nie zerwie układu neutralności ze Związkiem Sowieckim, jeżeli on nie naruszy swych zobowiązań.

Gen. Franco przeprowadził poważne zmiany w rządzie hiszpańskim. Do najistotniejszych należy dymisja min. spraw zagr. Suniera. Sam Franco objął prezydium polityczne Falangi, które sprawował dotychczas Sunier.

-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-